

Súvaha

Súvaha (bilancia) podniku by sa dala nazvať momentkou dňa, pretože sa zostavuje k určitému dátumu a zobrazuje všetok **majetok**, ktoré podnik vlastní aj dlží ku dňu jej zostavenia. Pri zostavovaní výkazu sa postupuje tak, že na ľavej strane výkazu sa sčíta všetok majetok, ktorý podnik vlastní. Pravá strana súvahy nám hovorí o tom, **z akých zdrojov sme majetok nadobudli** a nazýva sa aj strana **pasív**. Majetok môže podnikateľ nadobudnúť z vlastných alebo cudzích zdrojov. Pri správne vedenom účtovníctve sa musí pravá a ľavá strana súvahy rovnať, pretože žiadna firma nemôže vlastniť viac majetku ako má finančných zdrojov, hovoríme, že **musí platiť bilančná rovnosť**.

Skrátená súvaha k 1. 1. 2008

Strana aktív	Strana pasív
A. Pohľadávky za upísané vlastné imanie	A. Vlastné imanie
	Základné imanie
B. Neobežný majetok	Kapitálové fondy
Dlhodobý nehmotný majetok	Fondy zo zisku
Dlhodobý hmotný majetok	VH minulých rokov
Dlhodobý finančný majetok	VH za účtovné obdobie
C. Obežný majetok	B. Závazky
Zásoby	Rezervy
Dlhodobé pohľadávky	Dlhodobé záväzky
Krátkodobé pohľadávky	Krátkodobé záväzky
Finančné účty	Bankové úvery a výpomoci
D. Časové rozlíšenie	C. Časové rozlíšenie
Spolu majetok (A+B+C+D)	Spolu vlastné imanie a záväzky (A+B+C)

Podme sa bližšie pozrieť na jednotlivé zložky aktív podniku. Pre jednoduchosť sa budeme venovať len základným dvom kategóriám aktív a preto budeme abstrahovať od položiek A a D.

Majetok je tvorený dvoma základnými zložkami a to **neobežným majetkom** (synonymum dlhodobý majetok, stále aktíva, fixné aktíva) a **obežným** (krátkodobým) **majetkom**. Jednotlivé položky majetku sú usporiadané podľa funkcie, ktorú v podniku plnia a podľa likvidnosti (od najnižšej likvidnosti až po najvyššiu). Likvidnosť definujeme ako schopnosť majetku premeniť sa na peniaze.

Označenie dlhodobý majetok vychádza z logickej úvahy, že každý dlhodobý majetok je pre podnik dlhodobou investíciou a bude sa v podniku používať viac ako jeden rok. Takýto druh majetku sa nespotrebuje jednorazovo, ale postupne sa opotrebováva a prenáša svoju hodnotu do výrobkov. Vyjadrením opotrebovania za určité obdobie sú odpisy. Pre základné kategórie dlhodobého majetku uvedieme niekoľko príkladov:

- dlhodobý nehmotný majetok – softvér, licencie, patenty,
- dlhodobý hmotný majetok – stroje, automobil, budova,
- finančné investície – nakúpené cenné papiere s dobou splatnosti viac ako 1 rok.

V súvahe sa k dlhodobému majetku uvádzajú tri údaje:

- **cena, za ktorú bol v čase nákupu obstaraný** – v stĺpci „brutto“,
- **suma odpisov za dobu životnosti** (oprávky) a opravných položiek, ak boli vytvorené – v stĺpci „korekcia“, ktorá vyjadruje stupeň opotrebovanosti majetku,
- **aktuálna zostatková cena** – v stĺpci „netto“, ktorú dostaneme ako rozdiel položiek „brutto“ a „korekcia“.

Obežný majetok (krátkodobý, prevádzkový majetok) plní v podniku odlišnú funkciu ako neobežný majetok. Podnikateľovi úžitok z neho plynie kratšie ako 1 rok. Spravidla sa v podniku opakovane spotrebováva a neustále mení svoju podobu z hotovosti, cez zásoby, pohľadávky, až kým sa znova nepremení na hotovosť. Obežný majetok môže existovať:

- vo vecnej podobe: suroviny, materiál, nedokončená výroba, hotové výrobky,
- alebo vo finančnej podobe: peniaze, ceniny, pohľadávky a podobne.

Podobne ako pri dlhodobom majetku, aj pri krátkodobom majetku súvaha uvádza stĺpce brutto, korekcia a netto. Ako vieme, krátkodobý majetok sa neodpisuje, pretože sa spotrebováva jednorazovo,

avšak k obežnému majetku možno tvoriť opravné položky, ktoré sa uvádzajú v stĺpci korekcia.

Vlastné imanie (kapitál) je kapitál, ktorý patrí majiteľovi firmy. Je hlavným ukazovateľom finančnej nezávislosti spoločnosti. Vlastný kapitál spoločnosti pozostáva z niekoľkých zložiek:

- **Základné imanie** – tvoria ho peňažné a nepeňažné vklady spoločníkov do spoločnosti. Pre kapitálové spoločnosti (spoločnosť s ručením obmedzeným a akciovú spoločnosť) je zákonom stanovená minimálna výška základného kapitálu.
- **Kapitálové fondy** – sú vytvárané z kapitálových vkladov, ktoré nezvyšujú základný kapitál spoločnosti. Príkladom sú rôzne dary, rezervný fond z kapitálových vkladov (pri vzniku spoločnosti), emisné ážio a podobne.
- **Fondy zo zisku** – poznáme napr. rezervný fond u kapitálových spoločností, ktorý sa tvorí zo zisku a slúži na krytie strát spoločnosti.
- **Výsledok hospodárenia minulých rokov a výsledok hospodárenia za účtovné obdobie** – predstavujú nahromadený zisk/stratu minulých rokov a výsledok hospodárenia bežného obdobia, naznačuje ziskovosť podnikania.

Cudzí kapitál (cudzí zdroje, záväzky) je dlh, ktorý musí podnik v určitom čase splatiť. Za cudzí kapitál podnikateľ platí nielen úroky, ale sú s ním spojené aj náklady súvisiace s jeho získavaním ako sú napr. bankové poplatky. Cudzí kapitál môže mať podobu:

- **rezervy** – vytvárajú sa za určitým účelom, napr. na kurzové straty, na odmeny a podobne,
- **dlhodobých záväzkov** – sú to naše záväzky voči iným spoločnostiam a majú dobu splatnosti dlhšiu ako 1 rok. Príkladom sú emitované dlhopisy, zmenky (úverový cenný papier, ktorým sa dlžník zaväzuje splatiť svoj dlh veriteľovi za cenu (úrok) v konkrétnom čase),
- **krátkodobých záväzkov** – do tejto kategórie spadajú všetky záväzky so splatnosťou kratšou ako 1 rok, typickými príkladmi sú krátkodobé dodávateľské úvery od našich dodávateľov, časť nevyplatených zamestnaneckých miezd, nezaplatené dane a podobne,

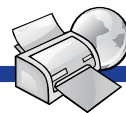
- **bankových úverov** – sú uvedené v členení na dlhodobé a krátkodobé, podľa dĺžky splatnosti úveru.

DOMÁCA ÚLOHA

Ako prípravu na hodinu si zabezpečte aktuálnu šablónu výkazu ziskov a strát. Môžete ju dostať v papiernictve, resp. si ju stiahnuť na stránkach Daňového riaditeľstva SR – www.drsr.sk.

POUŽITÁ LITERATÚRA

- Cooke, A.: *Finance pro nefinančníky*, Alfa Publishing, Praha 2006
- Fetišová, E. a kol: *Podnikové financie*, Ekonóm, Bratislava 2001
- Majdúchová, H. a kol: *Podnikové hospodárstvo*, Iura Edition, Bratislava 2007

Zdroje štúdia:

- www.podnikajte.sk
- Aktuálny finančný výkaz súvaha